

Milena Z. Bogavac

GAMMA CAS

**turistički vodič kroz tranziciju i
druge oblike prolaznosti**

skica za intimnu mapu sveta,
poetski predložak za koreodramu ili zvučnu instalaciju

/radni naslovi; 5. verzija./

+381641132409

minjabogavac@gmail.com

www.dramamentalstudio.com

U Beogradu, juli 2007.

- Svet je veliki, nema se kud.
srpska narodna izreka

Prostor. Delovi baletske sale, šipka, parče ogledala, kocke. Svuda kocke. Razne.

Neke su kocke ekrani, na njima nule, jedinice, nule... Druge su slova sa tastature. Treće su delovi nekakvih predmeta, delovi zidova, poštanskih marki, delovi nekih veduta. Od kocki se mogu napraviti razne stvari. Prevozna sredstva, klupe u čekaonicama, hotelske sobe, recepcije, trotoari, šalteri, šankovi, televizori, parketi, krediti... Sve same kockaste stvari. Ovo je takav komad-kockast. Prepun uglova od 90 stepeni. Pravih uglova. Krivih replika. Oštih krivina, stepenica, i stakla. I pištanja. Prepun bar kodova, srećki, tiketa... Nula, jedinica – u svim kombinacijama. Liči na mapu. Na tlocrt ili maketu nekog modernog, gusto naseljenog grada. Ustvari, liči na modem, koji liči na maketu modernog grada.

Umesto neba: video bim. Binarno nebo. Nekakva cyber noć.

Dugo se ne čuje ništa.

Dovoljno dugo da razmislite o pitanju: šta vaš kompjuter radi dok je isključen?...

Onda jedno kratko PIIIP.

Baš ko da je neko stisnuo dugme.

Čuje se ZUJANJE... ali se ono vrlo uskoro neće čuti.

Switch ON.

To se dogodilo.

To se dogodilo.

A još je mrak.

Delić sekunde između pritiska na dugme i zvuka:

Windows is starting up.

**Ne verujem u vreme. Više ne nosim sat.
Ne zanosim se time da bih mogla da zakasnim.
Ako se zanesem. Ne verujem u vreme.
Nezanesena.**

Delić sekunde između pritiska na dugme i zvuka:
Windows is starting up.

**Ne verujem u sekunde. Razbijene na deliće. Kao kad prsne staklo.
Čaša. Ili ogledalo.
Jednom sam znala nekog ko je ogledalo razbio glavom.
U lice su mu se urezali delići njegovog lica.
ZUJANJE.
Tiše i tiše i tiše.**

Delić sekunde između pritiska na dugme i
Windows is starting up.
Na tamnoj, glatkoj površini monitora vidi sebe.
Crnu. Obrise svog lica.
U tačnoj razmeri. U dve dimenzije.
Kao na mapi. Poznatog grada.

**GLASOVI.
Jače i jače i jače.
Vidim sebe. Uokvirenu. Tamni paspartu. Tako se gledamo, oči u oči, moj
kompjuter i ja. To je lepo. Kratko traje. Tako počinje radni dan.
Jednom sam znala nekog ko je ogledalo razbio glavom.**

Misli o tome dok gleda obrise svog lica u mraku.
Misli o tome, delić sekunde.
Proučava crte svog lica u mraku.

Lica na staklu.

Čuje zujanje.

GLASOVE.

Jače i jače i jače.

Odras lica je mapa duše.

Poznati plan nepoznatog grada.

Oči ko reke. Nos kao ušće.

Čelo je glavni trg sa muzejom.

Usta- pijaca. Puste ulice.

Prelazi prstom niz svoje crte.

Ništa ne poznaje.

Jednom sam znala nekog ko je razbio ogledalo glavom.

VRISAK.

Kapljice krvi po bluzi.

NE MOGU DA IZAĐEM!

Sakriva ključ.

Klečim na podu i udaram. Kolenom, dlanom, kolenom.

Udaram. Vrištim.

OTVORI VRATA!

Seti se toga, s vremena na vreme.

Seti se u deliću sekunde.

To ima nekakve veze sa strahom.

Seti se uvek kad počinje panika.

UDARCI.

OTVORI VRATA!

UDARCI SRCA

u rebra.
To kuca, tako, kao sat.
Ne verujem u vreme.

Koliko već dugo stoji tako pred zatamnjanim staklom?
Ne zna. Trenutak, dva. Ne veruje u vreme.
Koliko još dugo može da stoji, tako?
Pred svojim odrazom na zatamnjenom ekranu.

Samo još malo.

A onda?

A onda sledi poznati zvuk: windows is starting up.
Loading your personal settings.
Ti nestaješ!
Desktop. Mapa neba. Tačna lokacija sazvežđa Kasiopeje.

A onda?

Onda otvaram belu elektronsku stranu. Koračam prstima po tastaturi.
Korak po korak, ka dnu strane. Korak po korak, ka svitanju.
Poslednji gutljaj ledene kafe i KRAJ.
Volim kad sviće dok kucam- KRAJ.
Ctrl + SAVE.
Još jedna obična radna noć.

Čudno.

Šta je tu čudno?

Pa, to što pričaš sama sa sobom.

Samo na kratko.

Uskoro sledi poznati zvuk. Zatim, Ti nestaješ. Jer uvek nestaneš.

I jer u pričama koje pišem odavno nisam glavni lik. I to je ...

TAKO.

TAKO DOSADNO!

NIJE.

Volim svoj posao.

**Volim svoj radni sto, pored prozora. Pravilan ritam koji udaram prstima.
Neparne dužine između razmaka. Noćnu tišinu. Duvanski dim. Ledenu kafu.**

Beline između redova. Volim. Kad sviće, dok kucam KRAJ.

Volim svoj desktop sa mapom neba.

S tačnom lokacijom Kasiopeje. I to je...

DOBRO.

MOŽDA

DOBRO JE.

Možda se ekran noćas ne rasvetli?

Nisi razmišljala?

Nisi razmišljala.

Razmišljam samo kad pišem.

Čudno.

ŠTA JE TU ČUDNO?

To što u pričama koje pišeš odavno nisi glavni lik.

**Sve moje priče su male. U poslednje vreme, uglavnom: naručene.
Ograničene brojem strana. Novinski članci. Putopisi. Turistički vodiči.
Recepti. Takve stvari. Dokumentarna proza. U njima nikada nisam glavni
lik. I to je...**

tako... MOŽDA ...dobro.

MOŽDA SE EKRAN NOĆAS NE RASVETLI?

Šta bi onda napisala?

SMS. Izleda mi se pokvario komp. Txt saljem ujutru. Pozdrav. Srdacno.

Message send.

Vazi.

Nestani!

Važi. Šta onda?

Onda otvaram belu, elektronsku stranu. Punim je crnim, jednakim slovima.

Pišem. Crno na belo. Vektorski smer misli ka kraju. Strane. Ove i sledeće.

Polako. Pažljivo. Bez mnogo skretanja. Bez didaskalija, i bez digresija.

Običan, radni dan. Ili noć. Noć. Kao ogromna, spora i mutna. Reka. Teče,

otiče- noć. Hodam uz obalu. Slova su koraci.

Šta ako zalutaš? Ako se oklizneš, recimo. Trenutak nepažnje i... (*mistično*)

Reka zove na skok.

Umem da plivam.

Koliko dugo?

Dovoljno dugo.

Do druge obale?

**Ili do ušća. Nizvodno. Plutanje. Samo se pustiš. Ne pružaš otpor. Protičeš.
Lepo i lako. Do one tačke u kojoj se noć uliva u jutro. Kad bude svitalo,
kucaću poslednji razmak – i: KRAJ.**

A sada- dosta. Imam da radim.

Samo izvoli.

Nestani, jebote!

Nemoj da psuješ.

Nemoj da sereš.

Pritisni restart!

Idi u kurac!

Pritiska restart.

Pritiskam restart.

Još jedno PIIIP.

To se dogodilo.

To se dogodilo.

A još je mrak.

Čudno. Pogledam svoj odraz na ekranu.

Prevrnem očima.

Prevrne očima. Kažem joj: jebi se! Ona me gleda. U redu. Kapiram.

Samo me gledaj. ...

(samo je gleda)

Možda je zaista vreme da pošaljem taj glupi sms. "Izgleda mi se pokvario komp" ... Pa, ipak... Čudno. Sve lampice rade. Čuje se zujanje, i sve je normalno. Osim što monitor ostaje crn. I sad...

Šta sad?

Ne znam.

Sediš i gledaš svoj odraz.

Sedim i gledam svoj odraz. Ne mislim ništa. Čekam da prođe.

Sediš i gledaš svoj odraz. Ne misliš ništa. Čekaš da prođe. Ništa ne prolazi.
I sad...

Šta sad?

Ne znam.

Sediš i gledaš svoj odraz.

Sedim i gledam...

Šta?! **Šta?!**

Šta?! **Šta?!** Šta?! **Šta?!** Šta?! **Šta?!** Šta?!

Totalni deža vi.

Prstima pritiska očne kapke.

To se dogodilo.

Sve se dogodilo.

Možda ovako izgleda smrt.

Još jedno PIIIIIP.

Ovo je duže.

Kao na aerodromu.

Dovoljno dugo da razmislite o pitanju: da li se u Vašem ručnom prtljagu možda ne nalazi ručna bomba?

Obična provera, čista formalnost: pasoš, karta, novčanik, olovka, papir, fotoaparati. Pasoš... karta...plišana ovčica ... fotoaparati ... novčanik... neseser...

Dobar dan, izvolite.

Ovuda, molim vas...

Još jedno PIIIIIP.

sumnjičav pogled.

- Šta ste to spakovali u neseser, sem vlažnih maramica i cigareta? Pištolj? Tenk? Bazuku, možda? Zolju? Granatu? Avaks?... UPALJAČ?
- Svi letovi naše kompanije su nepušački. BUUM! Hvala.
- Molim.
- Nema na čemu.

I drugi put.

PIIIIP.

Obična provera: pogled na sat.

Postoji neki psihološki trik sa strahom da ćeš propustiti let. Neko je pričao nešto o tome... ali se ne sada ne sećaš... Neko je pričao nešto o ... ali te sada niko ne pita.

- SKINITE SAT!

Skinete sat.

- Tako je. Dobro.

Idemo ponovo.

PIIIIIIIIIIIIIIIIPPP.

Ovo "PIIIP" traje još mnogo duže.

Koliko? Ne znaš.

Vreme je relativno. Posebno kada si skinula sat.

Koliko? Ne znaš.

Trenutak? Dva?

Vaš sat je sada sa druge strane. Vaše vreme, u plastičnoj gajbi. Zajedno s prstenom koji ste dobili, šarenim perlama s metalnom kopčom, sićom iz džepova i upaljačem...

Nemoguće je, uostalom utvrditi kako vreme uopšte prolazi. Možda ne prolazi.

Možda je stalo. I red je stao. Stojite. Tako.

Sve je stalo. Sve je sa druge strane. Kao i sat.

Zajedno s prstenom koji si dobila, ne samo dobila, nego od dečka, ne samo dečka nego od bivšeg, ne samo bivšeg nego kretena, od koga bežiš, i koga ne voliš, kažeš, a prsten nosiš. Veoma čudno.

- **Zašto smo Vi i ja na - Ti?**

Idemo ponovo!...

- **Zašto?**

- Ne znate zašto?

- **Zaboravila sam.**

- Na prsten?

- **Na dečka. Zaboravila sam da skinem prsten. Ne vidim kakve to ima veze.**

Lažete... Naravno. To Oni znaju.

- Jako čudno.

Idemo ponovo!

Znate da znaju. Gledaju tako jer znaju. Znajuju da niste zaboravili. Da prsten nosite jer još se sećate, dečka kretena, i vi ste kreten, jer ga se sećate!

Samo se kreten seća kretena! A ti se sećaš.

Setiš se. S vremena na vreme. To ima neke veze sa strahom.

Setiš se uvek kad počinje panika.

Prstima pritiskam očne kapke.

... kako je razbio glavu ogledalom, kako je razbio ogledalo glavom, kako je pretio da će se ubiti, zaključao vrata, sakrio ključ. Vi ste kreten!

Zašto bi bili na Vi?

Prstima pritiskam očne kapke.

Oni Vas znaju. Gledaju tako jer znaju. Znajuju da ste klečali pored vrata. Klečali, molili, udarali dlanom, kolenom, dlanom, kolenom, jače, i jače, jače ... Plakali... Klečali. Tu pored vrata. Vi s jedne strane, sa druge svet.

Koliko? Ne znaš. Trenutak, dva. Stotinu, hiljadu, čitavu večnost.

Panika traje.

- Zašto bi bili na Vi?

Znaju da niste otvorili vrata. To oni vide. To oni znaju. Oni sve vide. Znate da znaju.

Putuješ sama. Prsten je jeftin. I evo, ceo red stoji zbog Tebe. Vidi! ... Zašto bi bili na Vi?

- Skini taj kaiš!

Ti skidaš kaiš.

Idemo ponovo

PIIIIP

Obična provera: zabadaš nokat u prst.

Ne sanjaš. Boli. I još smo tu.

Prstima pritiskam očne kapke. Zabadam nokat u prst.

Kako su smešne sve tvoje stvari- ovako prosute.

Tvoje sitnice. "Život čine sitnice". Intimne stvari u plastičnoj gajbi. Ti s jedne strane, sa druge sve. Sve te sitnice.

Odvojene od konteksta.

Skinute s tebe. Kao sa kurve.

Kao gomila nekih rečenica, koje bi mogle postati drama.

Ko neki dosadni britanski workshop za pisce : evo vam krpice, sašijte lik.

Kako si providna.

Plašim se.

Mogu da vide fotke u tvojoj kameri. Mogu da vide. Mogu i vide. I piše da to ne oštećuje film, i čitaš to: "NE OŠTEĆUJE FILM" i unazad "MLIF EJUĆETŠO EN". I ponovo: "NE OŠTEĆUJE FILM", i unazad... I tako hiljadu puta.

Ne znaš, uostalom, koliko puta. Koliko traje ovaj trenutak. Koliko se puta on već dogodio. I to je čudno. Tebi je čudno. Ono što nekoga baca u paniku, za nekog drugog je sasvim običan dan. Radni dan.

Idemo ponovo!

PIIIIP.

- Sanja da polaže klasičan balet, pred nekom svemirskom komisijom. Ne zna zašto se ovde našla. U svakom slučaju: došla je - sama. Lift nije radio, pela se peške... Stotine, hiljade, milion stepenika. Druge su devojke obukle pačke. Sve su u belom. Mirišu na "Labello", istežu se, staju na prste, prvi, drugi, treći stav. Sanja da stoji tu među njima. Kao u nekom sladunjavom filmu. Druge su devojke obukle pačke. Njihova lica su od porcelana. Sanja da stoji na sred dvorane. Nikog ne poznaje. Došla je – sama. I ima teške čizme na nogama. Izgleda divno: kao terorista! Nikog ne poznaje i ne prepoznaje žanr. Kada bi to bila melodrama... Kada bi to bila tragična farsa... Kada bi ona imala babu, onda bi imala i topli džemper. Od prave vune, rukom ispleten... Kada bi to bila melodrama... Kada bi bila melodrama o njoj. Takav prizor se ne zaboravlja! ... Punjena ptica u Labuđem jezeru. Ružno pače u štrikanoj pački... U snu šapuće: Hvala ti, bako!

Oni sve vide. Oni sve znaju.

Takav se prizor ne zaboravlja.

- SKINITE ČIZME !

I skidaš čizme. Dugo otpertlavaš. Vez po vez.

I iza tebe se proteže red. Dug kao pertla.

šareni pogledi

Crna ovčica na tvojoj čarapi dotiče hladan mermerni pod.

tišina.

Šta misliš? Je li tako izgleda smrt?

- Nemoj to više nikad da radiš, znaš!

Još neko vreme se ne čuje ništa.

A onda "Windows is starting up".

Switch On.

Loading your personal settings.

Ekran se rasvetli.

To se dogodilo.

Evo ti – svetlo! Evo ti desktop! Evo ti tvoja elektronska strana! Bela i prazna. Piši šta hoćeš. Piši o svojoj jebenoj smrti! Piši svoj glupi turistički vodič! Piši o mestima na kojim nikada nisi bila! O svakom govnu koje ti padne na pamet... Narcisoidna, glupava, pičko!

Nemoj da psuješ.

Nemoj to, jebote, više da radiš!

Prva si počela.

Počela- ŠTA?

Da me zajebavaš. Nemoj više da me zajebavaš!!! Neću da pišem o sebi, jer neću. Vidiš: ja stalno mislim na smrt. I ne bojim se. Odnekud: ja se ne bojim. Sa njom više nisam na Vi. Sudnji dan bi svaki dan mogao da bude. Pa, ipak: ljudi se čude. Čudno. Veoma čudno. Na sahranama. ... "Šta mu je

bilo?”, “Šta joj je bilo?”. Šta bi mi bilo? Pa, šta da bude! Rekla si: reka zove na skok. Otvoren prozor, zove. Takođe. Rođenjem izvlačiš svoj glupi loz. I onda čekaš. Svakog je dana izvlačenje.

Mene to ne plaši.

(lažem)

Hoću da kažem: danas nije taj dan.

**I vidim svoj odraz kako pokazuje srednji prst. Nestane. Brzo.
Monitor kratko zatreperi. Kao neka smetnja na mikrokontaktu. Ko neki
virus. Od kog smo pelcovani, moj kompjuter i ja.**

Napokon sami. Oči u oči. Moj kompjuter i ja.

Kasiopeja je gde je i bila. Na severnom nebu. Na mom desktopu.

Sve kao uvek.

**Otvaram belu elektronsku stranu. Koračam prstima po tastaturi. Kao
turista, sam u stranom gradu. Koračam pravo. Pravim se. Da idem Nekud.
Da sam Odavde. Da znam gde idem, kuda sam pošla, gde da se vratim, da
nekog čekam, da negde kasnim. Da prosto žurim, kao i svi, da ne koračam
samo da potrošim vreme, nego da imam nekakav cilj. Da.**

Napokon sami. Bela strana i ja.

Sve kao uvek.

Znači: sve je u redu.

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI.

Kockast, umirujuć, prijatan zvuk.

Polako. Pažljivo. Bez mnogo skretanja. Bez didaskalija, i bez digresija.

„КОСЈЕРИЋ. За љубитеље сеоског туризма, Косјерић је идеална
дестинација. Ако вас умарају гужве у саобраћају, гледање у

екран, шалтерски редови, брза храна, аутомати, бука и журба – не заборавите да у Србији постоје мирна, тиха и здрава места, где уместо на смог, ваздух мирише на сено, и где се ноћу још увек виде звезде... Једно од таквих идиличних места, где је све „као у добра стара времена“ је и Косјерић. Већ 27 година, овде се организују Чобански дани- вишедневна приредба коју чине разнолики програми... Народне песме и игре, изложбе предмета из домаће радиности, ревије ношњи, избор за најлепшу чобаницу и прави спортски турнири у чобанским играма. Скакање у даљ, натезање канапа, бацање камена с рамена, пуцање у јабуку, пуцање у главу и набијање на колац само су неке од дисциплина.“

**Šalim se.
Obrišem.
Idemo ponovo!**

„пуцање у јабуку само су неке од дисциплина. Овај крај је познат по гајењу малина и шљива, али и по производњи најквалитетније ракије. ... У то име- живели! За сеоски туризам.“

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Kockast, umirujući, prijatan zvuk.

**Kafa u šolji se hladi.
Radim.
Korak po korak.
Kao velika reka kroz ravnicu, tamna i moćna, polako otiče noć.**

Ko to kaže, ko to laže: Srbija je maaalaa? Nije mala, nije mala, tri put ratovala.

Nije mala. I nije samo tri put. Ratovala. Nemoguće je, uostalom, utvrditi kolika je ovo zemlja. Mala ili velika, u odnosu na- šta?! Geografija se ovde jednači sa

istorijom. Istorija se opet jednači s poezijom. A u poeziji, to je bar jasno, veličine su sasvim relativna stvar.

Sa deset godina napisala sam pesmu. Pet strana + četiri stiha dugačku. Rodoljubivu. Takve smo slušali, u mom detinjstvu. Te sezone su se nosile kokarde. MTV je bio skremblovan. Za Patkovgrad nismo imali vize. Ko ni za mnoga druga mesta. Sa deset godina, bila sam rodoljub. Čvrsto rešena da verujem u nešto. Uzvišeno Nešto, tipa: mir u svetu i Veliku Srbiju. I moja velika pesma zvala se „Srbija“. Dala sam Tati da je pročita. „Srbiju“. Sva ponosna na njenu veličinu. Tata je čitao. Od početka do kraja, a onda štrihovao celih pet strana. Ostala su četiri stiha.

Moja poema je postala haiku. Slično se desilo i sa zemljom.

Nisam razumela. Sada razumem.

(sećanje na detinjstvo: ogromna bina, mala devojčica.)

Svi su tu! Učiteljice, i bibliotekarke. Nekoliko odraslih pesnika za decu. Gomila dece koja pišu pesme. I neki državni zvaničnici, takođe. Svi tapšu. Svi, svi, svi! I svi su srećni što mala devojčica piše takve, velike pesme. Svi su rodoljubi i svi, svi, svi uviđaju značaj dečije poezije u ovom, za naš narod, izuzetno teškom trenutku! Sedamdeset do sto kilometara dalje se puca.

Sto kilometara dalje, deca imaju druge hobije. Skupljaju čaure od granata, uče da paze na sebe, da se ne boje. Ne pišu pesme. Obijaju skladišta s oružjem.

Kasnije će se ispostaviti. Ne pišu pesme. Nikakve pesme. Kasnije će se ispostaviti, da se u poeziju razumeju tako- kao ona, ili ja (?) u kalibre.

Čitaj: malo- ali dovoljno:

Ukoliko se pravilno nišani, sa odgovarajućeg odstojanja, dva metra, na primer, najminimalniji metak, kalibra 6.35 mm, na primer, može ti sjajno razneti glavu.

Petarda nije ručna bomba. Ali je opasna, ako ti pukne u ruci.

To je dovoljno.

I to je dovoljno.

Prve linije fronta su sto kilometara daleko.

Sto kilometara odavde gde cveta naša poezija.

Neka cveta hiljadu cvetova!

Pre ili kasnije, svi ćemo svenuti. Groblja su kao herbarijumi. Gomila povrća, rotkvi, salate, koprive... Tu i tamo poneki redak cvet. Poneka detelina se četiri lista. Tako se Zemlja krsti. Pre ili kasnije, svi ćemo svenuti. I Zemlja, sama.

I jedan poznati pesnik, sav nadahnut kaže:

„Pesme su kao deca.“

Amin.

Mala devojčica na velikoj bini zabada nokat u prst.

Nisam razumela zašto. Sada razumem.

Pesme su kao deca.

Slatke uglavnom dok ne porastu.

Dužina nije presudna. Broj strofa, ili stihova tek je- kalibar.

Neki ljudi prožive čitav život s opakim virusom, kakav je AIDS. Dok druge, recimo, potpuno zdrave, iz čista mira pokosi tramvaj. Neki prežive pad aviona. Drugi završe padom sa trotoara.

Visina nije presudna.

Smrtonosan je trenutak.

Naše se duše vrte u veš mašini.

Sve vreme traje to neko – ispiranje.

Prljava voda što curi iz creva... taj tamni fluid.

To je poezija.

Sa tim se niko ne može ubiti. Pa, ipak, nije baš najprijatnije. Za piće.

Naše se duše vrte u bubnju.

Tebe to ne plaši.

(lažeš)

Svakog je dana izvlačenje.

Mene to ne plaši.

(lažem)

Hoću da kažem: danas sam se izvukla.

Do sutra. Do kraja. Do centrifuge.

Dok sva prljavština iz mojih niti ne iscuri, u strofama, kroz crevo.

Veštačko ceđenje inspiracije. Ostavlja tamne fleke po kadi.

Crna slova po belom papiru.

Radim.

Ko crna reka otiče noć.

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Kockast, umirujuć, prijatan zvuk.

U mom srcu, kao u mom ormaru.

Mrak.

Crno nije u boji.

Crno će uvek biti u modi.

Crno je znak.

Kako mi stoji?

Da li je rekvijem

Muzika?

Ni krv mi više nije crvena.

To znam.

Grebala sam prste.

Rana ko usna.

Beskrvna, suva.

I drugog dana- po njoj crne kraste.

(reklama)

Mi smo sa Vama kad Vam je najteže!
PERWOOL „Black Magic“ prašak za veš.
Da crno ostane crno.
PERWOOL „Black magic“
- Najiskrenije saučešće!
generalni distributer za Srbiju: PRINC d.o.o.

Pozovi odmah! Dva po ceni od jednog. **Dva u jednom.** 20% gratis.

Pozovi odmah!

Sada u novom pakovanju!

Sakupi šest etiketa za put oko sveta!

Pozovi odmah! Tri po ceni od pet!

Pozovi odmah!

- PRINC d.o.o, izvolite?

(*veza se prekida*)

TUUUUU- TUUUU... TUUU- TUUU...

VAŠ PRIKLJUČAK JE PRIVREMENO ISKLJUČEN, ZBOG NEPLAĆANJA
TELEFONSKIH RAČUNA. ZA SVE INFORMACIJE, OBRATITE SE SLUŽBI 988.

pii...pii...pii...

TUUUUU...

- SLUŽBA 988, ostanite na vezi...

Halo, molim Vas sve informacije...

- DOBILI STE OPERATERA 1.6.0.9.

- Dobar dan, izvolite?

**Molim Vas, recite: gde je Bog, koliko grama neto iznosi duša, kad počinje
život budućeg veka, šta su FAQ na strašnom Hristovom sudu i ... halo? ...**

TUUU- TUUU... TUU- TUUU...

SVI JEBENO LAŽU!

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Krotak i lažljiv, prijatan zvuk.

„Долина Јоргована, познатија под именом Ибарска магистрала...“

Ne valja.

Briši!

Idemo ponovo!

„ДОЛИНА ЈОРГОВАНА“

Tačka.

Bolje.

Idemo dalje.

„Ако вас пут у правцу Краљево- Рашка нанесе у мају, долину Ибра запамтићете као величанствен пејзаж. Тада су овде јорговани у пуном цвату, и милиони сићушних цветова шире прекрасан мирис кроз читав крај. Јорговане је посадио краљ Урош I Немањић у знак љубави према својој жени Јелени Анжујској. Желео је да ову француску принцезу а српску краљицу, подсети на њену родну Провансу. Тако је направио један од најлепших гестова у историји мушко-женских односа. Јер, многе даме добијају цвеће, али само букет поклоњен Јелени Анжујској цвета већ девет векова. „

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI.

Krotak i nežan, prijatan zvuk.

Zamišljaš čitaoce ovog izdanja, ko neki prosečan bračni par. U novim kolima.

Strane registracije. A govore srpski. Majku im gastarbajtersku!

GOSPOĐA ŽENA:

Vidiš šta je frajer! A ti? Šta si ti meni zasadio? Ništa.

Čak ni jebenu rotkvu!

GOSPODIN MUŽ:

A ti bi sve da se setiš rodne Provanse. Kraljica sapuna. 'Ajde molim te...

Sur le pont d' Avignon l'on dance tous es rond

Sur le pont d' Avignon, ta-na-na-na-naa..

Sve se već desilo.

Nestvarno vrelo julsko popodne. Asfalt se topi pod tvojim nogama. Hodaš na prstima, ko balerina. Memljive uličice Avinjona. Bučna festivalska gomila. Ogromna, lenja, crna mačka jede ribu, pored kante za đubre. U grlu osećaš kost.

Hodaš na prstima, ko balerina.

Kupuješ sapun i vrećice lavande. Od prodavačice na uglu. Razume Engleski.

Čudno. To je loš znak. Asfalt se razvlači kao žvaka.

Hodaš na prstima. Ko balerina.

U H&Mu, biraš haljinu. Crnu. Letnju. Na kopčanje.

Plaćaš u kešu. Sigurna investicija. Crno će uvek biti u modi.

Stojiš pod ledenim tušem, pevušiš. *Sur le pont d' Avi-gn-on, l pl...bl...bla-l-aa.*

Oblačiš novu crnu haljinu. Vezuješ pojas u trapav čvor.

Sve se već desilo.

Loše vesti od kuće.

Prstima pritiskam očne kapke.

Šuštanje na vezi sa Beogradom. Vrisak.

A onda - ZATAMNJENJE.

I nema nikog ko bi te čuo, kada bi psovala na svom jeziku.

Gde ćemo sad?

Na reku. Na Ronu.

Prstima pritiskam očne kapke.

Zabadam nokat u prst.

Stojiš na obali Rone. Vetar donosi belu prašinu.

Sedaš na papirnu mapu Avinjona.

Da ne isprljaš novu crnu haljinu.

Jer ti već znaš da ćeš je nositi. Mnogo i često.

Crno u svakoj prilici.

Postoji neki psihološki trip sa odlaskom na reku. Neko je pričao nešto o tome... ali se ne sada ne sećaš... Neko je pričao nešto o tome ... ali te sada to niko ne pita.

Treba se pustiti. Ne treba pružati otpor. Leći i plutati po površini.

Neke stvari su takve. Neminovne.

Kao kruženje vode u prirodi.

Kakvi, bre, jorgovani i gluposti?

Alo ... Gde Vam je to?

Bila sam u toj slavnoj Provansi... I ništa.

Prastari grad na Mediteranu. Debele mačke. Papska palata u zlatu.

Rona i preko Rone, jedan porušen most.

Šuštanje na vezi sa Beogradom.

„Your flight is delayed, miss. Sorry for inconvenience.“

Prstima pritiskam očne kapke.

Sapun, lavanda, riba i memla.

Šta misliš? ... Kako miriše smrt?

Naše se duše vrte u bubnju.

Svakog je dana izvlačenje.

Od nekud ipak: ja se ne bojim.

(lažem)

Hoću da kažem: danas nije moj dan!

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Prisan i nežan, predivan zvuk.

„МАЈДАНПЕК . Погледате ли панораму данашњег Мајданпека, једна ће вам појава сигурно привући пажњу. Ни мањег града, ни више солитера! ... Ако ипак загледате мало боље, увидећете да за мајданпечку архитектуру постоји логично објашњење. Мајданпек је рударски град изграђен на врло специфичном терену: у уској и краткој котлини, коју са свих страна притискају брда. Овако стешњен, није могао да се шири ни једну страну. Зато је израстао у висину. Поред географије, изглед Мајданпека је условила и економија. Породице у овом граду живе на рударском хлебу „са девет кора“, што је свакако допринело томе да у Мајданпеку готово нема приватне стамбене градње. Због великог броја солитера, Мајданпек зову: Српски Њу Јорк „

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Prisan i nežan, predivan zvuk.

... If I can make it there, I 'll make it anywhere, New York, New Yooork...

Divni su ljudi, Njujorčani.

**Tako su moderni, tako su cool, tako su slobodni, tako su fit, tako su hit,
tako su opend, tako su positive, tako su liberal, tako politički, tako korektni,
tako koketni, tako šarmantni, tako duhoviti, tako galantni, tako mešoviti, i
demokratski, i nadasve: dobro obavešteni.**

Divni su ljudi, Njujorčani.

(ovo nije reklama)

What is the Green Room?

„JANE“

Your own private dining room in SoHo.

Celebrations. Birthday Parties. Holiday Cocktails. Bridal Shower. Corporate Events. All Inquiries welcome.

„Just what every neighborhood needs...“

- New York Magazine

How Can I get there?

Follow this link:

Finding Jane

And I follow.

100 West Houston Street. Between Thompson Street and Laguardia Place, between Soho and the West Village. Train F to 4750 Rockefeller Center, between 11 West and 53 street...

So I found it, in the end.

Divni su ljudi, Njujorčani.

Tako su moderni, tako su cool, tako su slobodni, tako su fit, tako su hit, tako su opend, tako su positive, tako su liberal, tako politički, tako korektni, tako koketni, tako šarmantni, tako duhoviti, tako galantni, tako mešoviti, i demokratični, i nadasve: dobro obavešteni.

- Hi, Aska! So, You are from Slovakia or Pakistan?

- **No, Madame. I am from Serbia.**

- Oh... Sorry. I know I was close. So, Tom... Let me introduce to Vaska...

- **A. Aska.**

- Oh... Sorry, Vaska. Vaska, sure. Anyway... She is a writer from Siberia.

- Hi, Maska. My name is Tom.
 - **Nice to meet You.**
 - So You are a writer?
- **Well, sort off... Right now I am workin on...**
 - Oh, You have so lovely jacket...
- **Thank You. I like Your earrings...** (glupava pauza, and back on the track) ... **Right now I am working on...**
 - Look at her, Tom. She is so young.
 - So, tell me Vaska how did You learned English in Slovakia?
 - **Well, actually, I am not from Slovakia, I am from Serbia...**
- Ooops. I said it again, am I? Sorry, Taska. Very rude from me... Is it cold there, in Siberia?
 - **I guess it is, I never been in Siberia.**
 - HA! HA! HA! HA!
 - Oh, Tom, look at her. She is so funny.
- Well, nice to meet You, Paska. We had really pleasant evening.
 - And nice dinner. Here. This is for You.
 - **What is it? Oh, It is a postcard. Thank You.**
(Takve se u restoranu Jane mogu uzeti za dž.)
 - So, We hope to see You again, here in New York, Daska.
 - Good night, dear.
 - **'night...**

Divni su ljudi, Njujorčani.

Ali, ti ne gledaš ljude.

Gledaš u mapu. Običnu, papirnu mapu. Kakve se u metrou mogu uzeti za dž.

Brojiš ćoškovce. Brojiš stanice. Brojiš korake. Brojiš spratove. Brojiš dane.

Brojiš sitne dolare.

Misliš na jedan dugački let...

Mama, hocu kuci!

Ne valja.

Brišem.

Otkucam ponovo

Mama, Tata- ovde je divno. Ljubim vas sve, puno vas volim i uskoro dolazim kuci.

Message send.

Onda se smeši.

Širok, predivan, blistavi osmeh. Ekskluzivno za CCTV.

U ruci steže ovcu od pliša. Pogled joj pada na šareni izlog. Radnje u kojoj neće kupiti ništa. I čita: „Don't take pictures!“ ... i unazad: „serutcip ekat t'noD“ ... I čita: „Inexpensive. We never say cheep“ , i unazad... I tako hiljadu puta. Ne zna, uostalom, koliko puta. Koliko traje ovaj trenutak. Koliko se puta on već dogodio. I to je čudno.

Šta je tu čudno?

Čudno je, pre svega, to što ti pričaš sama sa sobom.

Vidim svoj odraz u staklu izloga.

Nos, čelo, usne, sve je tu... I moje ruke. U dve dimenzije. U tačnoj razmeri.

Mapa mog lica.

Šapnem joj: “Volim te.” I nema nikog... I nema nikog drugog ko bi me čuo da se sad rasplačem na svom jeziku.

Ona mi namigne.

Psssst. ... Keep smiling. You are on CCTV.

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Nežan, uspavljujuć, domaći zvuk.

Ne razume se u poeziju. Zato misli kako je moja dobra. Kaže: „*Pjesme su dosta osobne. U biti, kao da čitam tebe. Nekad emotivna, nekad bitch, nekad posmatrač- komentator, nekad pijana a nekad ozbiljna, nekad u bedu, ali uvijek duhovita; cinična, ironična, luda, zabavna i humoristična.*“

Što se rimuje, btw.

Ne razumem se u kalibre, ali vidim: ovaj je opasan.

Jednog dana se samo pojavio, u mom inboxu. Ekran kratko zatreperi, smetnja na mikrokontaktu. Pisao takva pisma da mi se činilo kako... mogu da zamislim njegove ruke, na tastaturi.

Nos, čelo, usne... sve tu. U dve dimenzije. Kao na mapi.

Postoji neki psihološki trip, sa cyber komunikacijom, negde sam čitala nešto o tome... ali se sada ne sećaš... Negde sam čula nešto kao... ali te sada to niko ne pita...

Doći će, kaže, da me vidi. Mora da čuje te moje pesme.

Jedan više, u gužvi, na festivalu.

Sasvim sam mala, na velikoj sceni.

EXIT.

„Life is what you made of it“ .

(ni ovo nije reklama)

Ne vidim ništa od svetla.

Kao kad prstima pritiskaš kapke.

Sve se već desilo.

Prvo je hladno, a zatim postaje vruće.

Sviće.

Obala Dunava.

Otiče Dunav, niz Dunav otiče noć.

Vidim svoj odraz u njegovim očima.

KAŽE:

Vidi gore... Vidiš Severnjaču? E, pa... Vidiš one zvijezde, ovamo, ima ih pet.

Ne vidim.

KAŽE:

Kako ne? Vidiš, što tvore ko ... slovo M. Vidiš?

Aha.

KAŽE:

... Čitao sam neku, ajmo reć: alternativnu povijest kršćanstva... Tih pet zvijezda je Leonardo upisao u sliku „Tajna večera“, kužiš? I sad tu imaš neke znanstvenike, što ja znam, što u tome nalaze dokaz da je Isus bio oženjen Marijom Magdalenom.

Ma, da.

KAŽE:

Što se smiješ, lijepo ti kažem. To ti je čitava teorija o tome da je Marija Magdalena ustvari Sveti Gral.

Gde si to čitao?

KAŽE:

Nije bitno.

U „Davinčijevom kodu“ ?

KAŽE:

Nije bitno.

Ali, zanima me. Gde?

KAŽE:

„Davinčijev kod“ je sranje. Plagijat.

Znači, jesi. Čitao si u Davinčijevom kodu. Pa, to i jeste sranje.

KAŽE:

Ima i u „Davinčijevom kodu“, ali nisam tu pročitao, kužiš? I što je sranje? Meni je to intrigantno.

Čitaš tu treš literaturu i još se primaš. Čitaj Sveto Pismo. A ne to sranje.

KAŽE:

Što je sranje?

Zašto bi moralo da bude M? ... Možda je duplo W. Zavisi odakle gledaš. Ili od godišnjeg doba. Možda je Z ... Mislim „3“, ćirilično.

KAŽE:

Kakvo je Z ćirilično?

Ne znaš ćirilicu?

KAŽE:

- Otkud znam... Kakvo je Z ćirilično?

Ne seri da ne znaš ćirilicu. Ni iz škole?

KAŽE:

To možda znaju moji starci. Mi nismo učili ćirilicu, kužiš, što sam ja bio...
pican, kad je počeo rat.

**„Z“ je ovakvo: 3. Kao trojka. Uuuu... Pazi: trojka! Sveto Trojstvo. Možda i tu
ima nešto za ... kako kažeš: „alternativnu istoriju hrišćanstva“, hahaha...**

KAŽE:

Ajmo odavde...

Ček, da vidim...

obična provera, čista formalnost:
karta, novčanik, olovka, papir, telefon... sjaj za usne. Nešto nedostaje.

KAŽE:

Što je sad?

Ček, ček...

još jedna provera, malo ozbiljnije:
karta, novčanik, plišana ovčica, olovka, papir, telefon... sjaj za usne. Nešto
nedostaje!

Ej! Je l sam ja tebi vratila pasoš?

KAŽE:

Ne.

Pogledaj. Vratila sam ti pasoš!
Opipava džepove, odmahne glavom.

Jebote, nema tvog pasoša!

KAŽE:

Daj, ne jebi.

Majke mi...

Izbacim sve iz torbe. Sve je ostalo tu! Osim...

Nemoguće. Proveri još jednom, jebote! Ponovo.

Idemo ponovo. Ponovo. Idemo ponovo. Ponovo. Idemo ponovo. Idemo ponovo. Ponovo. Idemo ponovo. Ponovo. Idemo ponovo. Ponovo.

U glavi joj se muti i čuje jedno dugačko. Jako dugačko.

PIIIIIIIIIIP.

tri, dva, jedan... ništa

Idemo ponovo!

PIIIIIIIIP.

Poslednji razmak...

i KRAJ.

tišina

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Nežan, uspavljujuć, prijatan zvuk.

- *On sanja scene kojih se plašim. Gomila krvi, stakla po podu. Geleri zvižde nad jastukom. Crvene fleke po posteljini. Ljudi bez glava. Sirene za opštu opasnost. Horor- uvek taj isti žanr. PTSP, kaže. Hladno. Leži uz mene, sasvim, sasvim*

blizu... Sedamdeset do sto kilometara daleko. Pričamo o kosmosu, i... Pričam o detinjstvu. On sluša. Ničeg se ne seća, kaže. Nema šta da mi kaže.

- AMSTERDAM! TAMO MORAMO POĆ'.

To stalno ponavlja... A onda jednog dana, donosi karte.

- MILA, SVE JE RIJEŠENO! SAMO RECI: DA.

Šta da kažem?

... dve sam noći spavao pod šankom, da se ne bi osećao strancem, jo, jo, jo.

Idemo ponovo!

PIIIIP.

Dobar dan, izvolite.

Ovuda, molim Vas.

- Šta ste to spakovali u neseser? Šta vam to uopšte piše na pasošu? Iz koje kažete da ste zemlje? Čudno, veoma čudno.

Šta je tu čudno?

- U vašem pasošu piše drugačije. Čudno je pre svega, to što uopšte imate vizu. Skinite redom: prsten, perle, kaiš, cipele, šnal, dignite suknju, otkopčajte brus. Skinite to, tako.. Izvadite plombu.

- Tako je. Dobro.

Idemo ponovo!

PIIIP.

Vaš dečko je davno sa druge strane. Koliko? Ne znaš. Trenutak, dva. Čitavu večnost sa druge strane.

Državne granice, ekrana, kreveta, uvek sa druge strane, Dunava, viznog režima, sa druge strane jave, sna.

**Sa druge strane zakona, rata i mira, sedamdeset do sto kilometara
daleko.**

AMSTERDAM, TAMO MORAMO POĆ. SVE JE DRUGAČIJE. SVAKA JE ULICA
OBALA. PO ZAKONU OVDE MOŽEŠ DA SADIŠ ZA KOGA HOĆEŠ I BILO ŠTA.

On ume sjajno da gleda u mapu.

Uči me da vozim bicikl.

Samo se pustiš, ne pružaš otpor. Pustiš da točkovi vrte pedale. Ravnoteža, kao i
vreme, sasvim je relativna stvar.

Pričamo o kosmosu, mnogo se smeјemo. Ležimo sasvim, sasvim blizu... U pola
noći se trgnem. Gledam dok spava.

Nos, čelo, usne, sve je tu.

Ko je taj čovek?

Ja ga uopšte ne poznajem.

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Nervozan, nemiran, ubrzan zvuk

Место се зове Бездан.

Преведи! Не може! Рупа без дна.

Амбис, можда? Не. Није то - то.

Дунав-граница. Србија-Хрватска.

Бездан, тако се зове. Разумеш?

Ту је река сасвим уска. Могло би да се преплива, с једне на
другу страну, за мање од сат. Али, то нико не ради. Зато

што је илегално.

Место се зове Бездан.

Нема га у туристичким водичима.

Чак ни на мапи.

Čudno.

PIIIP- PIIIP

„Mila, znas ti to dobro. Koliko smo puta o tome pricali, a i plakali na tu temu.

Kanada ili Australi... * some text missing *

PIIIIP- PIIIP

„Mila, znas ti to dobro. Koliko smo puta o tome pricali, a i plakali na tu temu.

Kanada ili Australija? Ti kod mene ja kod tebe? Nemoguće. Nije ovako zbog mene ili tebe, okolnosti su totalno protiv nas. Tak se ispostavilo... *some text

missing*

PIIIIP- PIIIP

„Mila, znas ti to dobro. Koliko smo puta o tome pricali, a i plakali na tu temu.

Kanada ili Australija? Ti kod mene ja kod tebe? Nemoguće. Nije ovako zbog mene ili tebe, okolnosti su totalno protiv nas. Tak se ispostavilo. Nije mi drago, dapace. Ali, ne trazim RESTART. Mislim na tebe svaki dan, vjeruj mi. Znas da je tako moralo biti, ali unatoc svemu, prijatelji- HA?“

Message deleted.

Nikad. Nikad. Nikada više.

Rekla si: nikad. Nikada više.

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Ozbiljan, iskren, katarzičan zvuk.

Prošlo je... ne znam koliko. Ne verujem u vreme. Samo u jedan trenutak.

Opet je leto. Venecija. Otmena. Sujetna. Nacifrana. Precvala gospođa u kurvinskoj haljini od čipke, zlatnoj i svilenoj, kakve se davno ne nose. Kakve se davno ne prave. Kakve se ne peru u mašini. Smrdljiva. Lepljiva. Predivna.

Poda mnom.

Ležim na leđima. Vreli beton. Na krovu studentskog hostela.

Tišina. Ponoć. Mrak i zvezde. Severno nebo.

Nada mnom.

PITAM: **Je li ono Kasiopeja?**

KAŽE: *Šta?!*

Sazvežđe Kasiopeje?

KAŽE: *Otkud znam? ..*

Nije mi prijatelj. Ni neprijatelj. To je prosto neko. Govori isti jezik u ovom drukčijem svetu. Rođeni smo u istom gradu. Na istoj opštini. Iste godine.

Ali sam starija... vek ili dva.

Ne znam koliko.

KAŽE: *Ti se razumeš u zvezde?*

Ne. KAŽEM. Ono je Kasiopeja, to znam.

KAŽE: *Nikad čuo.* KAŽEM MU: **Još si mlad.** KAŽE: *Isto smo godišće.*

Ćutim. Mogla bih reći: to nema nikakve veze. Ne bi razumeo. Zato ćutim. Mogla bih reći da ne verujem u vreme. Onda bi pričali celu noć. I on bi rekao da ne veruje u Boga. I ko zna dokle bi tako stigli. Možda bi rekao da sam narcistična. Možda bi rekla što stalno nosim crno. Možda bi mislio da nemam takta. Za mlade, smrt je tabu. On je mlađi od mene. Stotinama godina.

KAŽEM: **Vidiš... To je Kasiopeja. 90 zvezda vidljivih golim okom.**

KAŽE: *Ja vidim samo pet.*

KAŽEM: **Kada je vedro. I kad je potpuni mrak.**

KAŽE: *Aha.*

Ona se, to je čudno, cele godine vidi s našeg dela planete. Ne zalazi.

PITA: *Je li to zato što je blizu?*

- **Da, KAŽEM, blizu Severnog pola. Bila je sujetna. Narcis. Mislila je da je mnogo lepa. Zato je kažnjena. Po kazni, uvek je tamo gde je hladno. Večito kruži, kruži i kruži oko Polarisa.**

Čega?

Zvezde Severnjače. U beskraj.

A ko je kaznio?

Bog.

Koji Bog?

Zevs.

Ne seri.

Takav je mit.

Ćutimo. Pijemo. Ležimo. Na krovu hostela. Gledamo nebo. Ovaj mali i ja.

KAŽE: *Znaš, ja ne verujem u Boga.*

KAŽEM: Znam.

KAŽE: *Otkud znaš?*

Prećutim. Otpijem gutljaj iz flaše.

KAŽE: *Zato što ne mogu da skapiram beskraj.*

PITAM: A kraj?

KAŽE: *To kapiram. Sve mora da ima neku granicu.*

KAŽEM:

Ali se granice mogu preći.

... On nešto sere. Više ga ne slušam. Ležim. Pijem.

Nećemo pričati o kosmosu. Neću mu reći da se u sazvežđu Kasiopeje jednom pojavila supernova, čiji je sjaj bio jači od sjaja Venere. Neću to reći da ne bi pitao: Čega? pa da mu kažem: Zvezde Danice. Neću mu reći kako je bila toliko sjajna da se mogla videti i danju, a da se zatim ugasila. Da je pregorela. Eksplodirala.

Neću to reći, pitaće: misliš, nestala?

Neću to reći: nije nestala. Ostavila je za sobom, na primer, dva snažna radio izvora... Jedan od njih Cas A najjači je radio izvor na nebu.

Neću to reći. Neću mu reći da su glavne zvezde u ovom sazvežđu dvojne, promenjive i nepravilne, ni da se osim zvezda ovde nalaze još neki objekti iz dubokog svemira. IC59ni, naprimer.

Neću mu reći kako je ovo sazvežđe Leonardo Davinči upisao u "Tajnu Večeru" ni da je poznati pisac Den Braun to iskoristio u svom "Davinčijevom kodu" prodatom u milijardu primeraka.

Neću mu reći, jer ne mogu ni da se setim, kako se zovu pisci one druge knjige... "Sveta Krv, Sveti Gral", valjda, tako nešto, što su ga tužili za plagijat

ali su izgubili na sudu, o čemu je možda nešto i čuo, dosta se pisalo u novinama. Neću mu reći da se ne ložim na alternativnu istoriju hrišćanstva, ali da slučajno znam odakle Denu Braunu ta ideja.

Neću mu reći da su sve stare civilizacije sazvežđu Kasiopeje pridavale mističan značaj. Da kinesko ime za ovu konstelaciju u prevodu znači PROLAZ, ni da su Arapi, recimo, u ovom rasporedu zvezda videli oblik ključa. Neću mu reći da na desktopu imam mapu severnog neba, ni da radim na tekstu koji se zove GAMMA CAS. Pitao bi: o čemu se radi? a ja ne bih znala šta da mu kažem.

Ako bih rekla: O GRANICAMA, ko zna dokle bi stigli. Počeo bi da priča o vađenju italijanske vize. Ako bih rekla: O ŽIVOTU I SMRTI, mislio bi da pišem dosadno.. Ne bih to rekla, pa bih mu rekla O MENI, i on bi opet rekao da sam narcistična. I ko zna dokle bi tek onda stigli.

Možda bih rekla što stalno nosim crno.

Možda bih rekla što pišem poeziju i ko me je tome naučio. Možda bih rekla da mi je taj neko rekao da svaka napisana reč odzvanja u večnosti, i da je na plafonu naše kuće napravio mapu. Od malih svetiljki. Pravu mapu. Maketu severnog neba, u septembru. Onda bih morala da kažem i da je jednog septembarskog dana jedna svetiljka promenila boju... Ne, ne. Nm-n. Bolje da ćutim.

Ko taj čovek? Zapravo: dečak?

Nikad me neće upoznati. Ležim. Pijem.

Gledam u Kasiopeju. Otmenu. Suetnu. Nacifranu. Precvalu gospođu, u kurvinskoj haljini, kakve se davno ne nose. Kakve se ne prave. Kakve se ne peru u mašini.

Venecija tone.

Ležimo. Na krovu hostela. Gledamo nebo. Neko i ja.

Prošlo je... ne znam koliko. Od kada ne nosim sat.

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Ozbiljan, iskren, katarzičan zvuk.

Ništa ne nestaje. Stvari menjaju oblik. Vreme ne postoji. Postoji prolaznost.

Sve prolazi.

Kafa u mojoj šolji se hladi. Radim. Prolazi noć.

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Veran i poznat, iskreni zvuk.

Imam neki ... Aerodromski bug. Letovi s mojim imenom, na listi putnika, uvek, i bukvalno uvek kasne. Zbog oluje nad Nemačkom. Magle nad Engleskom. Snega u Českoj. Kvara na motoru... Avio kompanije uvek izmisle razlog. Ustvari, ne znaju da sam taj razlog- ja.

Kada bi decu donosile rode, moja bi samo iz tehničkih razloga, prinudno sletela na Surčin. Zbog havarije na desnom krilu. Magle, astigmatizma, nekontrola leta ili kratkog spoja u mozgu. Drugačije, nema šanse.

Ja sam ko neki kompjuterski virus. Pažljivo programiran, s ciljem da vazdušni saobraćaj u Evropi dovede pred bankrot.

Da. To sam ja.

A izgledam, sasvim obično. Karte mi najčešće kupuju drugi. Državne firme, skupština grada, sponzori, poslodavci, i plaćaju profakturom. To je dobro.

Tako ne izazivam sumnju. Stjuardese mi se smeškaju...

Tea or coffee?

Red vine, please.

There You go.

Thank You.

... jer ne znaju da sam zapravo, opasna.

Cheers.

Ove godine, na primer, Alltaliju sam koštala: užinu i piće u ekspres restoranu, noćenje u SAS Radison hotelu sa sedam zvezdica, gde sam potrošila pet malih šampona, pet shower gelova, tri sapuna za ruke, pet hand and body lotionu, tri kesice šećera, obimnu večeru i dezert po ceni od

30 funti... Pivo sam, ipak, morala da platim sama. Što sam pošetno platila i popila, planirajući da taj nenadani trošak nadoknadim doručkom. Doručak sam nažalost, prespavala. Idemo dalje: Lufthansa. Noćenje sa večerom u CityCentral Hotelu. Tričavih pet zvezdica. Odvartna večera, i pola litre fante.

Pivo sam opet sama platila, ali sam taj nenadani trošak uspela da nadoknadim. Stipse se nisu setile da zaključaju mini bar! ... Bitno da su hair and body lotion, 2in1, integrisali u tuš kabinu... To me je malo iznerviralo, mada je sam „hair and body“ smrdeo na apoteku and kupus. 2in1. Imali su lepe blokčiče, hemijske i šibice. Takve koje u hotelu možete uzeti za dž. Dobrano sam ih ošurila u guest questionery-ju. Kroz suze sam zaokružila sve najgore odgovore, dodajući i inventivne komentare na margini: „*You have just one type of phone charger in the reception desk, and phone call from the same place is fucking 35 euros, you jerks!*“ ... To me je smirilo, pa sam zadremala. Doručak je bio fin. Idemo dalje... Kako se zove ona Austrijska kompanija? Nije ni bitno. Ručak po ceni od 35 evra, u aerodromskom restoranu... bez piva, naravno, ali sa Mocart kuglama, i to special edition, u zlatnom staniolu, povodom godine Mocarta.

U baru simboličnog imena „Ikarus“ pušiš i ispijaš pivo, koje si platila. Karticom.

VISA - za sve što ne želiš.

Pušiš i ispijaš pivo, i nema nikog ko bi te mogao čuti da kažeš nešto, na svom jeziku. Zato ne govoriš ništa. Pišeš.

Po poledini razglednice. Vrlo lepe, kakva se ne može uzeti za dž. Pišeš.

Da si u Beču. Da si na aerodromu. Još 13 sati. „*Volela bih da te vidim*“. Pišeš. Beču. Gradu na razglednici. Na lepom plavom Dunavu. I to je čudno. Dunav je crna reka. Tako kažu pisci vodiča. Izvire na Crnoj planini, uliva se Crno more. Da li je moguće da je u Beču zaista plav?... To nećeš saznati. Ne danas. Danas nije taj dan. Preko vise u tvom pasošu, sinoć, u Nemačkoj, zveknut je pečat.

Izlazni.

Ti si izašla.

Tup udarac pečata- TUP!

VISA - za sve što ne želiš.

Zapečaćena. TUP!

Sama viza je bila u redu. Mogla je da važi još 10 dana. Ali to, eto, nikog ne zanima. Pečat se lupa prilikom ulaska na gate. TUP! Sigurno. TUP! To je sigurno. Mnogo sigurnije od evropskog avio – saobraćaja. To je sigurnije od reda vožnje. To je sigurnije od vremenske prognoze. Sto put sigurnije od kontrole leta.

To je neizbežno.

Tako. Kao... smrt.

Razgledaš ljude u baru Ikarus.

Japanki se vidi da ima menzis. Amerikanki se vidi da vara muža. Nemici se vidi meso iznad zuba. Njenoj drugarici se vidi celulit. Rabinu se vidi da je rabin.

Francuskinji se vidi zlatni krst, u dekolteu.

Samo se tebi ne vidi ništa.

Ja sam nevidljiva.

To je zato što uopšte i nisam tu.

Za razliku od Japanke, Amerikanke, Nemice sa sitnim zubima, Francuskinje i rabina, ti uopšte nisi tu.

Oni su u Beču. U Austriji. Oni su u Evropskoj Uniji.

Ti nisi nigde. Ti si...

U tranzitu.

Ti si u redu za „OTHER PASSPOTRS“.

S pasošem zemlje u tranziciji.

Uopšte nisi tu.

Panično tražim svoj odraz. Na nekom staklu. Na krigli piva. Na glatkoj površini šanka... ali, ne vredi... Nigde je nema.

**Možda je ona, za mene, ko i ja, za sve druge, ovde, u baru Ikarus, sasvim
nevidljiva?**

Zviznem.

Slušam pištanje srebrnog automata za kafu...

Zviždim, šišt看, urlam... Aska! Pazi ovamo. Pogledaj! Evo me...

... kao da je u kvaru...

Heeeeeej!

Što to ne poprave? Strašno je bučno.

Heeeeeej!

Tamo gde treba da stoji adresa pišem: Vienna... City... Council.

Lepi marku, i odlazi.
Stvarno me nije videla.

Možda stigne?

misli, dok ubacuje razglednicu u poštansko sanduče.

Možda i ja, ovako nevidljiva, mogu da stignem kući.

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Nežan, uspavljujuć, domaći zvuk.

„НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП. О националном парку Ђердап, не може се говорити без употребе суперлатива. Ово подручје је по много чему нај. Четири клисуре, са три котлине, Ђердап чине најдужом композитном целином у Европи. То је не само највећа, него и најстарија европска водена пробојница. Борба Дунава да се кроз стене споји са Црним морем, морала је трајати вековима. Зато се сматра да је Ђердапска клисура парк природе са најдужом геолошком историјом на континенту. Значајан као ремек дело природе, али и археолошки музеј под ведрим небом, Ђердап је највеће заштићено подручје у Европи. Дуж 2800 километара свог тока, Дунав нигде није ни дубљи, ни ужи него овде. У Великом и Малом Казану, река је дубока чак 105 метара. То је најдубљи део Дунава, али и највећа речна дубина Европе. Не треба заборавити да је у Ђердапској клисури откривено и најстарије праисторијско насеље Лепенски Вир, као и да је сачуван огроман број римских споменика, каква је Трајанова табла... Баш овде, на најтежој деоници пута, цар Трајан је оставио свој знак: обавештење за путнике који ће у наредним вековима овуда проћи. И ако су данас, од шест редова текста, очувана само три, претпоставља се да је целокупни натпис гласио : *„Император Цезар, Божанског Нерве Син, Нерва, Трајан, Август Германик, Врховни свештеник, заступник народа по четврти пут, савладавши планинско и дунавско стење, сагради овај пут“*. На крају пута кроз клисуру, тамо где је Дунав најужи, цар Трајан је дао да се изгради дрвени мост. Архитекта и главни инжињер на овом великом подухвату био је чувени градитељ Аполодор из Дамаска, чија је судбина попримила филозофске размере. Само неколико година, по завршетку свог ремек дела, Аполодор је гледао како његов мост гори. Да прича буде још трагичнија, нису га запалили Дачани, већ сами Римљани како би спречили надирање Дачанске војске, и заштитили границу империје. Како ли се осећао талентовани архитекта, вешт математичар и градитељ Аполодор, док је гледао како му дело живота, нестаје у чељустима ватре, претварајући сву муку и труд - у пепео, који разноси ветар?... Велика река није хтела да се припитоми... „

RITMIČNO KUCKANJE PO TASTATURI

Nežan, uspravljajući, domaći zvuk.

Poslednji gutljaj ledene kafe.

**Iz početka stidljivo i tromo, zatim sve brže, i jače, kroz klisure, noseći sve,
sve, pred sobom, crna reka noći uliva se u jutro.**

Ctrl+ Save.

Sviće. I kucam: KRAJ.

FILE. CLOSE. DO YOU WANT TO SAVE THE CHANGES IN THE
DOCUMENT? YES. EXIT.

Sve kao uvek.

Desktop: mapa severnog neba. Kasiopeja je gde je i bila.

Sve je u redu.

START. TURN OFF COMPUTER. TURN OFF.

„Saving your settings.“

Microsoft zvuk. Onaj za „Windows is shutting down“.

I onda mrak.

Vidiš sebe. Uokvirenu. Odraz svoje biste. Tamni paspartu. Tako se gledate, oči
u oči, tvoj kompjuter i ti. To je lepo. Kratko traje. Tako završava radni dan.

Čudno.

Šta je tu toliko čudno?

Pre svega to što pričaš sa samom sobom.

Samo na kratko. Onda nestaješ. Jer uvek nestaneš. I jer u pričama koje pišeš
odavno nisi glavni lik. I to je...

U redu.

Ako ti tako kažeš.

Već neko vreme na sebe gledam kao na nekakav prljavi grad. Počelo je sa glasovima. Baš tako. Čula sam glasove, razne, u svojoj glavi, za šta psihijatri ne bi imali ovako poetično objašnjenje. Nisam ga imala ni ja, u početku. U početku sam se plašila. U svitanje, kada najčešće odlazim da spavam, glasovi su postajali sve jači... kao kada se budi grad. S uhom prislonjenim na jastuk mogla sam da čujem zvona. Kao u školi, pred početak časa. Čula sam kako zvone tramvaji. Crkve. Budilnici. Mobilni telefoni. Pljuskanje vode iz šmrka gradskih čistača. Čula sam liftove. I korake. Škripanje ljuljaški, klasičnu muziku, i neku profesorku, iz neke baletske škole, koja broji: prvi, drugi, treći stav... Idemo ponovo! PIIIIIP.

Čula sam sirene, jutarnji program, izveštaje o stanju na graničnim prelazima- bez većih zadržavanja- zatim stanju na putevima, vremensku prognozu... usisivače, pesmice, pse koji laju. U početku sam se plašila. Posle sam počela da slušam pažljivije. Na svoje veliko iznenađenje otkrila sam da mi svi ti glasovi ne govore ništa. Da ih se ne tičem, baš ni malo. Da mi ništa ne poručuju. Oni prosto tu žive. Ne možeš ih oterati legalnim putem. Žive, jebi ga. Imaju stanarsko pravo i stanuju. Otuđeni. Od mene. I sebe samih. Potpuno nezainteresovani za moj slučaj, i niz slučajnosti, mogućih, neverovatnih, potpuno neupotrebljivih u klasičnoj dramaturgiji. Počela sam da se osećam onako kako se verovatno oseća Nju Jork. Ili Majdanpek. Gusto naseljeno. Retko usamljeno. Zagađeno.

Tako sam prestala da pišem o sebi.

Otkrila sam da su pojedini delovi mene naprosto pretrpani drugim ljudima. Uz prosečnu gustinu naseljenosti, kakva je moja, više nisam bila u stanju da se koncentrišem na sebe. Ili na jednog od njih.

Šta će biti sa njima kad mene ne bude?

Gledaš svoj odraz kao mapu.

Nos, čelo, usne, sve je tu. U tačnoj razmeri. Znaš ovaj grad. Zašto bi bili na vi?

Hodaš. Prstima. Po tastaturi.

Koliko dugo? Ne znaš koliko dugo.

Dok se ne zaustaviš.

Sve se dogodilo.

Sve se dogodilo.

Zaista. Šta će biti?

**Gde će svi oni kad jednom nestanem, ko Atlantida. Kao Ras. SFRJ. Tiho
Braheova zvezda. Ko Stari Rim. Ko most Cara Trajana. Kao berberi koji su
videli da Božanskog Nerve Sin, Nerva, Zastupnik Naroda Po Četvrti Put,
Vrhovni Sveštenik Trajan ima - kozije uši.**

Gde će svi oni? Svi ti glasovi iz mojih ušiju.

**Gde će kad jednom postanem prah, postanem pepeo, postanem vetar,
kada se sručim kao kiša, kad zemlja upije moje ja?**

Gde će?!

TO ME UOPŠTE NE ZANIMA!

Čudno.

Šta je tu čudno?

Svi ti ljudi. Svi ti glasovi. Sva ta gužva. To je čudno. Čudno je da u sred te gužve
čovjek- ili grad- na kraju.. odjednom poželi da ode.

Čudno. Šta mu je bilo?

Šta joj je bilo?

Čudno.

Jednom se ekran neće rasvetliti.

Možda na vrata dođe milicija, s plastičnom kesicom. U njoj moje stvari.

Možda pasoš, nekakva karta, novčanik, olovka, papir.. plišana ovčica...
neseser, sjaj za usne... i cigarete. Makar tri pakle! U inat! Upaljač. Ustvari:
dva upaljača. Za svaki slučaj. Ako se jedan pokvari. Ključevi. Prsten,
možda: burma. Perlice, možda. Sa metalnom kopčom.
I krst. Crni. Iz Jerusalima. S krštenja mog oca. Krst koji skuplja toplotu.
Verujem da će još biti vruć.

Nikako sat.

Nikada ne nosim sat.

Nemoguće je utvrditi kako vreme uopšte prolazi. Nemoguće utvrditi da li
vreme uopšte prolazi. Ne više... Ne od kad ti na vrata, umesto nekog
dragog koga očekuješ pokuca- kesica. Plastična kesica. I u njoj stvari.

Kao gomila nekih rečenica, koje bi mogle postati drama.

Kao porazna činjenica da stvari traju toliko duže od nas.

Za mnom će plakati ljudi koje ne poznajem.

Koje još nisam upoznala. Rodila. Ni poželela.

I to je čudno.

Verujem da izgleda tako, kao kad prstima pritisneš kapke.

Stalno to radim... Tu unutra, postoji nekakav krug.

Prvo ljubičast. Modar. Pa zatim žut.

Uvek isto.

Mislim da se ne bojim. Samo bih volela, ako je moguće, da bude iznenada. I
brzo. Ako je moguće. Ne bih volela da plačem pred vratima. Ni da ih
udaram, kolenom, dlanom... To nije ni malo dostojanstveno. Volela bih da
se otvore. Ta vrata. Ako je moguće.

Ne bojim se letenja.

Nego mogućnosti da ne poletim.

To se dogodilo.

To se dogodilo.

Sve se dogodilo.

Sve je ko de ža vi.

Šta? Šta?
Pa šta da bude?!

Treba da polažem klasičan balet, pred nekom svemirskom komisijom. Ne znam što sam se ovde našla. U svakom slučaju: došla sam- sama. Lift nije radio, išla sam peške... Stotine, hiljade, milion stepenika. Druge su devojke obukle pačke. Sve su u belom. Mirišu na lavandu, istežu se, staju na prste, prvi, drugi i treći stav. Stojim tu među njima, nikog ne poznajem i ne prepoznajem žanr. I imam teške čizme na nogama. I džemper. Ogroman debeli džemper. Poklon od bake koju ne poznajem. Težak, rukom ispletan. Punjena ptica u Labuđem jezeru. Ružno pače u štrikanoj pački... Svoje srce ne osećam... Mada mora biti da udara jako. Zbog straha. I svih tih stepenika. Brojim imena sa liste. Brojim pačke. Brojim punđe. Brojim . Čekam da budem prozvana. Druge su devojke obukle belo, i sve se poznaju, iz baletske škole. Ja nisam nikad učila balet. Uopšte ne znam šta se od mene očekuje. Kao u nekoj vitrini od stakla... Stojim, prava i živa, među figurama od porcelana. Čujem svoje ime. Aska. Mada uopšte nisam sigurna da li je zaista to ime moje. Prvo je hladno, a zatim postaje vruće. Osećam kako me greje taj džemper. Fantomski poklon od pokojne babe, koju ne poznajem. Nisam je upoznala. Greje i grebe, pritiska, guši. Pomislim, ovo sputava pokret. Stojim sama. Na sred dvorane. I sve su oči uprte u mene. Stajem na prste. Vrlo nesigurno... A onda... Više ne osećam tlo. Kao da za mene odjednom ne važe zakoni gravitacije. I mada nisam balerina, plešem- ko balerina. Vrhovi mojih prstiju odvajaju se od tla... Uzlećem. Ostavljam za sobom teške čizme, i vuneni džemper... Desna čizma treska o pod. Iz nje se prosipaju slova... B, V, G, D, Đ... i duplo W, i Љ, ćirilčno, englesko X, i "M" i "I" i "Nj" i "A"... i druga. Mnoga druga. Setim se nečega što sam čula: " slova su kao koraci"... a zatim zaboravljam... Na sve. I letim, letim, letim...

p.s.

“Tata, htela bih nešto da ti kažem...”

Ne valja.

Obrišem.

Ponovo napišem.

“Tata, volim te. Htela sam nešto da ti kažem... Ali ustvari, nema veze.”

K R A J